

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/16-09/45

URBROJ: 65-16-02

Zagreb, 5. srpnja 2016.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izješće o radu Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata za 2015.*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata, aktom od 27. lipnja 2016. godine.

PREDSJEDNIK

akademik Željko Reiner

**HRVATSKI MEMORIJALNO-DOKUMENTACIJSKI
CENTAR DOMOVINSKOG RATA**

10000 Zagreb, Marulićev trg 21

Tel/fax: +3851 48-28-268/221

Žr. račun HPB 2390001-1100322371

MB: 1909592. OIB: 57527861125, RAZDJEL:055 GLAVNA

e-mail: centar@centardomovinskograta.hr

REPUBLIKA HRVATSKA

65 - HRVATSKI SABOR

ZAGREB, Trg sv. Marka 6

AP 5 RKE 40623
Priloge: U 5 - 07 - 2016

Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
021-12/16-09/45	6.5
Uredbeni broj:	Pril. Vrij.
364-16-01	3 CD

Klasa: 001-02/16-03/01
Ur.broj: 568-01-16-02
U Zagrebu, 27. lipanj 2016.

Hrvatski sabor
Trg sv. Marka 6, Zagreb

Vlada RH
Trg sv. Marka 2, Zagreb

Ministarstvo kulture RH
Runjaninova 2, Zagreb

Predmet: Izvješće o radu Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra
Domovinskog rata za 2015., dostavlja se

Poštovani,

U prilogu dopisa dostavljamo Vam:

- Izvješće o radu Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata za 2015.,
- Financijsko izvješće za 2015. (skraćeno i prošireno s raspodjelom rezultata poslovanja) i
- Fiskalnu odgovornost za 2015.

S poštovanjem,

Raynateli
Izv. pro. dr. sc. Ante Nazor

Prilog:

- 1 kom CD-a sa snimljenim:
- Izvješćem o radu Centra 2015.
- Financijskim izvješćem (skraćeno i prošireno) za 2015.
- Fiskalna odgovornost za 2015.

Dostaviti:

- 1. Naslovima
- 2. Pismohrana, ovdje

**HRVATSKI MEMORIJALNO-DOKUMENTACIJSKI
CENTAR DOMOVINSKOG RATA**
Marulićev trg 21, Zagreb; tel. 01/4801-915; fax: 01/4828-268
IBAN žiro-računa: HR 92 2390 0011 1003 22371
MB: 1909592, OIB 57527861125

IZVJEŠĆE O RADU CENTRA ZA 2015.
(skraćena verzija)

Klasa: 001-02/16-03/03
Ur.broj: 568-01-16-02
Datum: 15.03.2016.

Zagreb, ožujak 2016.

Sadržaj:*

I. Uvod - Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata i njegov ustroj.....	3
II. Odjel za arhivsko gradivo Domovinskog rata i Odjel za znanstveno istraživanje Domovinskog rata.....	5
III. Izdavačka djelatnost	10
IV. Kulturno-prosvjetna i znanstveno-stručna djelatnost (izložbe, promocije izdanja Centra, skupovi, predavanja i tribine u organizaciji ili suorganizaciji Centra te radovi zaposlenika Centra).....	11
Prilog 1: Knjige Centra (izdavaštvo – priprema ili tisak).....	13
Prilog 2: (poseban pdf): Financijsko izvješće o radu Centra u 2015. (podatke priredila Iva Barišić, dipl.oec., viši financijski savjetnik)	

*Opširnija verzija Izvješća o radu Centra za 2015. može se pogledati na web stranici Centra (www.centardomovinskograta.hr)

I. Uvod - Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata i njegov ustroj

Ovo se izvješće odnosi na aktivnosti i izdavačku djelatnost Centra u 2015. godini. Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata (u daljnjem tekstu: Centar) utemeljen je kao javna znanstvena ustanova - specijalizirani arhiv, sa zadaćom prikupljanja, sređivanja, čuvanja te stručnoga i znanstvenoga istraživanja i publiciranja gradiva iz Domovinskoga rata. Centar je osnovan na zahtjev Sabora Republike Hrvatske, osnivač Centra je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Ministarstvo kulture RH, u okviru ovlasti Vlade RH. Smješten je u zgradi Hrvatskog državnog arhiva na Marulićevom trgu 21 u Zagrebu. Odluka o osnivanju Centra potvrđena je na Saboru RH u prosincu 2004. godine, a imenovanjem v.d. ravnatelja 2. ožujka 2005. godine Centar je počeo s radom. Zapošljavanjem zaposlenika u veljači 2006. godine, nakon provedenoga javnog natječaja, završen je glavni dio ustrojavanja Centra. Od tada se u Centru *intenzivno prikuplja i sređuje gradivo iz Domovinskoga rata, te provode programske aktivnosti u cilju znanstvenog prikaza događaja iz Domovinskog rata.*

Od srpnja 2013. u Centru radi 18 zaposlenih na neodređeno vrijeme. Zaposlenici su diplomirani povjesničari (sedmero doktora znanosti, a četvero je trenutno na doktorskom studiju), osim dvije zaposlenice zaposlene na administrativnim poslovima (financijskim i pravnim) – bacc. admin. publ. (bakalaureat javne uprave) - struč. spec. oec. i dipl. ekonomist te dva arhivska tehničara (SSS). Svi zaposlenici Centra kojima je to uvjet za posao položili su stručni arhivski ispit. Centar ima dva zaposlenika sa zvanjem viši arhivist, 11 zaposlenika sa zvanjem arhivist i dva zaposlenika sa zvanjem arhivski tehničar.

Arhivska djelatnost Centra organizirana je kroz:

Odjel za arhivsko gradivo Domovinskog rata, koji je prema Pravilniku o unutarnjem redu radnim mjestima i načinu rada Centra podijeljen na:

- Odsjek za konvencionalno gradivo,
- Odsjek za nekonvencionalno gradivo (fotografija, film, video zapisi).

Uz spomenuti Odjel u Centru su kao zasebne jedinice ustrojani:

- Odjel za znanstveno istraživanje Domovinskog rata,
- Odjel općih i financijsko-knjigovodstvenih poslova podijeljen na:
  - Odsjek za upravno-pravne i opće poslove
  - Odsjek za računovodstvo i financije

Organizacijska shema Centra:

Prilikom ustrojavanja Centra, uzimajući u obzir strategiju razvoja Centra, uz postojeće odjele neophodne za arhivsku djelatnost, planiran je i Odjel za znanstveno istraživanje Domovinskog rata (predviđen Pravilnikom o unutarnjem redu, radnim mjestima i načinu rada, a sukladno zadaćama u Zakonu o Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata, NN 178/04).

U prvoj polovici 2013., sukladno navodu u sadržaju Strategije Centra za 2013. - 2015. o ustrojavanju Odjela za znanstveno istraživanje Domovinskog rata s vlastitim znanstvenim kadrom, stekli su se uvjeti za njegovo ustrojavanje (*petero zaposlenika Centra je doktoriralo ili je objavilo knjigu, čime su zadovoljili poželjne uvjete*). Time je potvrđeno da se Centar razvija ne samo kao arhivska ustanova - specijalizirani arhiv, nego i kao znanstveno-istraživačka ustanova, čiji će zaposlenici, uz prikupljanje i sređivanje arhivskog gradiva iz Domovinskog rata, raditi i na njegovoj interpretaciji.

II. Odjel za arhivsko gradivo Domovinskog rata

- prikupljanje i zaštita arhivskog gradiva iz Domovinskog rata;
- sređivanje gradiva „Republike Srpske Krajine“ (RSK);
- prikupljanje dokumenata za hrvatske generale iz BiH pred Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju;
- selekcija i priprema dokumenata za tiskanje knjiga iz serije: *Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995. – dokumenti*;
- stvaranje memoarskog gradiva (intervjui sa zapovjednicima i pripadnicima ratnih postrojbi te sudionicima pojedinih događaja),
- traženje dokumenata iz arhivskog gradiva koje se čuva u Centru, na zahtjev Ministarstva unutarnjih poslova, te domaćih i međunarodnih pravosudnih tijela, kao i ostalih korisnika,
- priprema gradiva za pregled na zahtjev domaćih i međunarodnih pravosudnih tijela te ostalih korisnika,
- kulturno-prosvjetna djelatnost i izdavačka djelatnost Centra.

Odjel za arhivsko gradivo Domovinskog rata, uz redovnu djelatnost određenu Zakonom o Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata, gotovo svakodnevno je istraživao i obrađivao zahtjeve zaprimljene od raznih državnih institucija (Županijska državna odvjetništva RH, MORH, Ministarstvo pravosuđa, Odjeli za ratne zločine MUP-a RH, Odvjetnički timovi hrvatskih generala, itd.). Sve navedeno, s obzirom na obim posla, bogatu izdavačku djelatnost i činjenicu da je Centar središnja arhivska i znanstvena ustanova za prikupljanje i zaštitu arhivskog gradiva iz Domovinskog rata te njegovo istraživanje, zahtijevalo bi veći broj zaposlenika od onog koji Centar sada ima, no zbog trenutne gospodarske situacije u državi sada je teško očekivati zapošljavanje novih zaposlenika.

Za čuvanje preuzetog i prikupljenog gradiva osigurana su potrebna spremišta. Konvencionalno gradivo čuva se u spremištima u Centru (150 m²) i spremištu u Kerestincu (150 m²), koje zbog visine prostora može primiti više od 1000 dužnih metara gradiva, a nekonvencionalno gradivo čuva se u primjerenim uvjetima u posebnim spremištima u Hrvatskom državnom arhivu u Kerestincu i Hrvatskoj kinoteci.

Prikupljanje i zaštita arhivskog gradiva:

(pripremili Mate Rupić i Ana Holjevac Tuković)

U 2015. Centar je preuzimanjem po službenoj dužnosti, darovanjem i otkupom arhivskog gradiva prikupio: 31 d/m konvencionalnog gradiva, 60 medija nekonvencionalnog gradiva (VHS, DVD), 1 vanjski disk 100 GB, 14 digitalnih panoa, 300 pozitiva fotografija, 700 digitalnih fotografija, 16 digitalnih zemljovida, 86 sati memoarskog gradiva, 1300 kratica teksta memoarskog gradiva, periodiku Službeni listovi SFRJ 1956.-1991. (33 knjige). U knjizi akvizicija zabilježena su 22 preuzimanja.

Odsjek za *konvencionalno* gradivo: u 2015. (do 15. studenoga) preuzeto je 31 d/m gradiva (310 kutija), tako da Centar sada ima oko **1650 d/m**, odnosno oko 16.500 kutija (krajem 2014. navedeno je 1340 d/m, odnosno 13.400 kutija, a sređivanjem rasutoga arhivskoga gradiva i njegovim prebacivanjem iz ambalažnih kutija u arhivske kutije, došlo se do spomenutoga broja od oko 16.500 kutija, uz napomenu da je sređivanje rasutoga arhivskoga gradiva nije gotovo).

Odsjek za *nekonvencionalno* arhivsko gradivo: krajem 2014. bilo je **16,7 TB** arhivskog gradiva u digitalnom obliku, a sada je **14 TB**, jer se radi smanjenja prostora na vanjskom disku i operativnosti, s obzirom na godišnja povećanja, dvd formati prebacuju u avi format. Time je smanjena veličina u digitalnim mjernim jedinicama.

a) Ukupno **3878** (krajem 2014. bilo je 3851) cd/dvd-a tehničkih jedinica;

b) Zbirka videozapisa imala je **2776** (krajem 2014. bilo je 2759) tehničkih jedinica s oko **3700** (krajem 2014. bilo je 3500) sati videozapisa;

c) Zbirka fotografija imala je **341** (krajem 2014. bilo je 337) tehničkih jedinica s oko **42.600** (krajem 2014. bilo je 41.600) slikovnih zapisa;

U bazi podataka, predviđenoj za obradu i pretraživanje fotografije *IN archive*, obrađeno je i opisano, zaključno s početkom studenog 2015. godine **15.156** (krajem 2104. bilo je 12.250) fotografija;

d) Zbirka memoarskog gradiva imala je **226** (krajem 2014. bilo je 224) tehničkih jedinica s oko **455** (krajem 2014. bilo je 310) sati audio-zapisa;

e) Zbirka vojnih zemljovida imala je 67 tehničkih jedinica s 351 zemljovidom (podaci su ostali isti, jer su zemljovidi M. Celjaka – 16 komada - u digitalnom obliku – na vanjskom disku);

f) Zbirka dokumenata imala je **479** (krajem 2014. bilo je 475) tehničkih jedinica.

Navedenim tehničkim jedinicama treba pribrojiti vanjski disk, na kojem su pohranjeni video i audio zapisi u veličini od 970 GB.

Tijekom 2015., Centar je radi zaštitnog digitaliziranja preuzeo od Ministarstva unutarnjih poslova RH, Policijske uprave Vukovarsko-srijemske, Vinkovci, gradivo RSK (1991.-1998.). Izvršeno je njihovo digitaliziranje, a izvornici su vraćeni Policijskoj upravi. U digitalnom obliku gradivo sadrži 3,5 GB.

Tijekom rujna 2015., preuzeto je i 8 d/m arhivskog gradiva „RSK“, koje je u postupku digitalizacije.

Radi zaštite arhivskog gradiva i sprječavanja daljnjeg oštećenja izvornika do 15. studenoga 2014. digitalizirano (skenirano) je više od 1.140.000 stranica dokumenata, a u sljedećih godinu dana, do 15. studenoga 2015. digitalizirano je još oko 180.500 stranica dokumenata (oko 150.000 stranica gradiva HVO-a i oko 300 kutija, oko 15.000 skenova iz 517 personalnih dosjea Tovarnik, oko 10.000 skenova iz SM Tovarnik i 500 skenova iz Biltena Glina i SUP-SM Glina te oko 5000 skenova iz gradiva Vladimira Šeksa), a digitalizirane su i knjige Jovanović - *Rat koji se mogao izbjeći*, Kardžić – *Jajce*, Blaskovich - *Anatomija prijekave*, Magaš - *Rat u Hrvatskoj i BiH 1991.-1995.*, Mesić - *Hrvatske izbjeglice i prognanici*, *Raport komandantu*, *Treći korpus ARBiH*. Nije uračunata digitalizacija dokumenata za potrebe računovodstva.

Krajem 2015. Centar je imao oko 1340 d/m konvencionalnog gradiva, ne računajući pretpostavljene dužne metre gradiva koje se čuva u nekonvencionalnom obliku.

Korisnička služba:

U 2015. godini Centar je zaprimio najmanje 123 zahtjeva od fizičkih i pravnih osoba.

Sređivanje arhivskog gradiva:

U 2015. nadopunjen je sadržaj sređenih fondova i zbirki:

1. Zbirka videozapisa Tihomir Tunukovića
2. Zbirka videozapisa
3. Zbirka videozapisa Vjekoslava Žugaja
4. Zbirka memoarskog gradiva
5. Digitalna zbirka dokumenata
6. Zbirka fotografija domovinskog rata
7. Zbirka digitalnih vojnih zemljovida
8. 9. korpus oružanih snaga SFRJ
9. Zbirka JNA
10. 3. operativna grupa JNA
11. 8. operativna grupa JNA
12. 9. mtbr JNA
13. 7. korpus „Srpske vojske Krajine“
14. 11. korpus „Srpske vojske Krajine“
15. 15. korpus „Srpske vojske Krajine“
16. 39. korpus „Srpske vojske Krajine“
17. 1. krajiški korpus „Vojske Republike Srpske“
18. 2. krajiški korpus „Vojske Republike Srpske“
19. 145. pbr TO Plaški
20. 2. lička brigada TO
21. 37. pbr Željave
22. 54. pješadijska brigada 18. korpusa SVK
23. 59. odred TO Podravka Slatina
24. 63. odred TO Daruvar
25. 7. brigada TO Gračac
26. 8. pbr TO Korenica
27. 98. pješadijska brigada 18. korpusa SVK
28. Glavni štab „Srpske vojske Krajine“
29. Ministarstvo obrane RSK – Uprava „Istočna Slavonija“
30. Ministarstvo odbrane „RSK“ – Uprava „Sjeverna Dalmacija“
31. Ministarstvo odbrane RSK – „Uprava Zapadna Slavonija“
32. Ministarstvo odbrane „Republike Srpske Krajine“
33. Ministarstvo unutrašnjih poslova „Republike Srpske Krajine“
34. Naftna industrija Krajine - Mirkovci
35. Općinski štab TO Daruvar
36. Općinski štab TO Donji Lapac
37. Općinski štab TO Gračac
38. Općinski štab TO Grubišno Polje
39. Općinski štab TO Korenica
40. Općinski štab TO Novska
41. Općinski štab TO Okučani
42. Općinski štab TO Pakrac
43. Općinski štab TO Plaški
44. Sekretarijat za unutrašnje poslove Beli Manastir
45. Sekretarijat za unutrašnje poslove Benkovac
46. Sekretarijat za unutrašnje poslove Knin
47. Sekretarijat za unutrašnje poslove Kostajnica

48. Sekretarijat za unutrašnje poslove Okučani
49. Sekretarijat za unutrašnje poslove Vukovar
50. Skupština „Republike Srpske Krajine“ 1991.-1995.
51. Skupština općine Knin
52. Skupština općine Pakrac
53. Skupština Zajednica općina sjeverna Dalmacija
54. Srpska pravoslavna crkva
55. Stanica javne bezbjednosti Dvor
56. Stanica milicije Dubica
57. Štab teritorijalne odbrane Zapadna Slavonija
58. Vlada „Republike Srpske Krajine“ 1991.-1995.
59. Vrhovni savet obrane „RSK“
60. Zbirka gradiva vojnih ustanova i postrojbi JNA u RH
61. Zbirka pečata vojnih postrojbi i civilnih ustanova na okupiranom području RH
62. Zbirka stampata
63. Zbirka tiskovina
64. Zbirka vojnih zemljovida
65. Zbirka političkih stranaka i udruga na okupiranom području RH
66. Zonski štab TO Banija
67. Zonski štab TO Lika
68. Zonski štab TO „Zapadna Slavonija“
69. Općina Drniš 1992.-1995.
70. Narodna banka „RSK“ 1992.-1995.
71. Kabinet predsjednika / služba predsjednika „RSK“ 1991.-1995.
72. Zbirka fotografija Stanka Ferića.

Za sve fondove i zbirke napravljeni su sumarni inventari ili inventarni popisi prema zahtjevima struke; dakako, s preuzimanjem novog gradiva i sređivanjem fondovi se nadopunjuju, a njihovo nadopunjavanje i sređivanje trajat će sve do konačnog sređivanja cjelokupnog gradiva.

Odjel za znanstveno istraživanje Domovinskog rata

- organizacija stručnih i znanstvenih skupova o Domovinskom ratu,
- organizacija promocija izdavačke djelatnosti Centra,
- organizacija i priprema predavanja o Domovinskom ratu učenicima u školama u Hrvatskoj, kao i na tribinama u Hrvatskoj i inozemstvu, koje su održane na poziv raznih znanstvenih i kulturnih ustanova te udruga,
- priprema izložbi s tematikom Domovinskog rata i pisanje stručnih i znanstvenih radova, te isti poslovi koje su radile kolege na Odjelu za arhivsko gradivo.

Nastavljen je rad na projektu *Izravni demografski gubici Republike Hrvatske u Domovinskom ratu*, odnosno unos podataka u bazu podataka Centra o poginulima u Domovinskom ratu na okupiranom području RH (područje „RSK“, dakle uglavnom osobe srpske narodnosti); tijekom 2015. (zaključno s krajem ožujka 2016.), u bazu su unijeti podaci za 6239 smrtno stradalih i nestalih osoba (3786 poginulih, 880 ubijenih, 463 samoubojstava, 346 je preminulo nakon ranjavanja, 21 ubijenih u zatočeništvu, 97 nepoznatih okolnosti stradavanja i 646 nestalih) te 1568 osoba umrlih prirodnom smrću. Dakle, u bazu podataka ukupno je upisano 7807 osoba (6239 + 1568 umrlih prirodnom smrću). Od 6239 u bazu upisanih smrtno stradalih i nestalih osoba 3574

ima status borca (pripadnici JNA i srpskih postrojbi), 1632 civila, a za 1033 osoba nije poznat status (podaci iz dokumenata „Republike Srpske Krajine“ i popisa Uprave za zatočene i nestale Ministarstva branitelja RH).

Uz ove podatke treba upozoriti da su uslijed uvida u novo gradivo korigirani podatci iz Izvješća o radu Centra za 2014. godinu, u kojem je navedeno: „Od 6203 u bazu upisanih smrtno stradalih i nestalih osoba 3571 ima status borca (pripadnici JNA i srpskih postrojbi), 1647 civila, a za 985 osoba nije poznat status. Razlika je samo u manjem broju civila (15 osoba) – tu se radi o stradalima u „Bljesku“ i „Oluji“, budući da je naknadnom provjerom utvrđeno kako je kod dijela poginulih koji su isprva smatrani civilima, taj status upitan (stoga je tih 15 osoba ipak svrstano u osobe nepoznatog statusa – postoji, naime, vjerojatnost da se ipak radilo o borcima!). Podatke priredio Slaven Ružić.

Istodobno, nastavljeno je ažuriranje popisa poginulih branitelja i civila na slobodnom području RH tijekom Domovinskog rata (podaci iz popisa poginulih branitelja Ministarstva obrane i popisa Ministarstva branitelja); u odnosu na izvješće od prošle godine, popis poginulih branitelja i civila je tijekom ažuriranja znatno nadopunjen, no konačni podaci zbog nastavka rada na ažuriranju očekuju se tijekom 2016., nakon što MUP RH provjeri i nadopuni bazu podataka s civilnim žrtvama, koju je Centar dostavio krajem 2015. godine.

Od 2013., pa tako i u 2015., zaposlenik Centra Ivan Radoš i kolega Tomislav Šulj, suradnici su na znanstveno-istraživačkom projektu *Hrvatski domovinski rat: strukture sjećanja*, kojega su nositelji Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Hrvatski institut za povijest i Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata.

Knjižnica Centra:

Sredinom studenoga 2015., knjižnica Centra imala je **1247** pojedinačnih naslova (krajem 2014. imala je 1205), odnosno **1903** knjiga (krajem 2014. imala je 1841 knjigu). Uz to u digitalnoj knjižnici je još **381** naslova (krajem 2014. bilo je 367 naslova).

U 2015. godini Centar je kupio 13 knjiga, odnosno 12 naslova, uz napomenu da naslov knjige Tuđmanov arhiv, obuhvaća 6 tomova (zasebnih knjiga). Darovanjem i razmjenom s pojedincima ili ustanovama Centar je u 2015. godini dobio 65 knjiga, odnosno 47 naslova.

III. Izdavačka djelatnost

Prema odobrenom programu za izdavačku djelatnost, u 2015. Centar je sam ili u suizdavaštvu objavio 8 knjiga, a 1 knjiga je pripremljena za tisak (sadržaj objavljenih knjiga u 2015. prikazan je u opširnijoj verziji Izvješća o radu Centra u 2015. na: www.centardomovinskograta.hr).

Serijski Dokumenti - Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995.:

- knjiga 17: *Dokumenti vojne provenijencije „RSK“ (svibanj-listopad 1995.) i tijekom operacija „Bljesak“ i „Oluja“*, ur. Julija Barunčić Pletikosić – Petar Mijić, Zagreb, srpanj 2015.

- knjiga 18: *Dokumenti vojne provenijencije „RSK“ (svibanj-listopad 1995.)*, ur. Željka Križe – Ivan Radoš, Zagreb-Slavonski Brod, studeni 2015. (knjige 16 i 18 - suizdavaštvo s Hrvatskim institutom za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod).

Serijski Memoarsko gradivo: Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995.:

- knjiga 11: *Braneci riječni grad – sjećanja zapovjednika Policijske postaje Metković na Domovinski rat u dolini Neretve 1990./1992.*, Zagreb, srpanj 2015.

- knjiga 12: *885 dana – korespondencija obitelji Gugo na kninskom području*, priredili Katarina Gugo – Marin Buovac, Knin-Zadar, kolovoz 2015. (suizdavaštvo s gradom Kninom).

- knjiga 13: *Oliver Pezo, Zagonetka pobjede – obrana Dubrovnika 1991./1992.*, Dubrovnik, prosinac 2015.

Knjige, znanstvene i stručne studije, zbornici radova:

- Mujo Begić, *Genocid u Prijedoru – svjedočenja*, Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata, Zagreb i Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, Zagreb, ožujak 2015.

- Ivan Pokaz, *“Oluja” – odgovor na “strategiju realne prijetnje” (pregled i raščlamba vojne situacije u RH i BiH u razdoblju od 1991. do 1995. u kontekstu operacije “Oluja”)*, Zagreb, ožujak 2015. (dvojezična – hrvatsko-engleska)

- Ana Holjevac Tuković, *Mirna reintegracija Hrvatskog Podunavlja*, Zagreb, studeni 2015. (suizdavaštvo s Despot infinitus).

U pripremi za tisak (prosina 2015. godine):

- *Spasimo život – pomoć nemoćnima na oslobođenom području u „Oluji”*.

IV. Kulturno-prosvjetna i znanstveno-stručna djelatnost 2015.

Znanstveni i stručni radovi (naslovi pojedinih radova prikazani su u opširnijoj verziji Izvješća o radu Centra u 2015. na web stranici Centra: www.centardomovinskograta.hr):

Tijekom 2015. godine objavljeno je (19) ili je u pripremi za tisak (5 – od toga 3 još od 2014. godine) u znanstvenim ili stručnim časopisima, monografijama i zbornicima te ostalim stručnim tiskovinama ukupno 24 znanstvenih ili stručnih radova zaposlenika Centra s temama iz Domovinskog rata (u taj broj nisu uračunati radovi zaposlenika Centra tijekom 2015. koji su objavljeni na portalima, kao i u dnevnim i periodičnim tiskovinama).

Izložbe 2015.:

Tijekom 2015. Centar je bio organizator/suorganizator ili je sudjelovao u pripremi 5 postavljene/otvorene izložbe.

Znanstveni i stručni skupovi, javne tribine, predavanja i promocije 2015. (mjesto i datumi održavanja skupova u 2015. prikazani su u opširnijoj verziji Izvješća o radu Centra u 2015. na: www.centardomovinskograta.hr):

Tijekom 2015. godine Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata i njegovi zaposlenici sudjelovali su kao organizatori ili suorganizatori te kao aktivni sudionici (predavači, promotori) na najmanje 105 znanstvenih i stručnih skupova, javnih tribina i predavanja, te promocija i izložbi, na kojima su govorili znanstvenici, zapovjednici i ostali sudionici događaja iz Domovinskog rata te autori promoviranih publikacija (siječanj, veljača, ožujak 2015. – 21 javnih nastupa zaposlenika Centra; travanj, svibanj, lipanj – 32; srpanj, kolovoz, rujanj – 16; listopad, studeni, prosinac – 36).

Radi usporedbe s prethodnom godinom, u 2014. godine sudjelovali su na 111 takvih događanja (siječanj, veljača, ožujak 2014. – 29 javnih nastupa zaposlenika Centra; travanj, svibanj, lipanj – 25; srpanj, kolovoz, rujanj – 15; listopad, studeni, prosinac – 42).

Podatci o održanim izložbama i predavanjima, tribinama i stručnim skupovima (najmanje 105) te napisanim stručnim radovima zaposlenika Centra (25) navedeni su u posebnom prilogu u opširnijoj verziji Izvješća o radu Centra za 2015. na web stranici Centra (www.centardomovinskograta.hr).

Pojavljivanje u medijima:

Tijekom 2015. aktivnosti Centra ili intervjui sa zaposlenicima Centra objavljeni su najmanje 62 puta u raznim dnevnim novinama i časopisima, te na televiziji i radiju (velikim dijelom lokalne razine).

Stručno usavršavanje:

Centar je krajem 2015. imao 7 doktora znanosti (Ana Holjevac Tuković, Janja Sekula, Slaven Ružić, Julija Barunčić Pletikosić, Natko Martinić Jerčić, Željka Križe i Ante Nazor).

Četvero zaposlenika i zaposlenica Centra bilo je na doktorskom studiju iz nacionalne povijesti 20. stoljeća - Domovinski rat (Ivan Brigović, Ivan Radoš, Josipa Maras Kraljević i Ilija Vučur).

Sve troškove stjecanja doktorata, kao i troškove raznih stručnih usavršavanja za svoje djelatnike do sada je Centar uspevao platiti vlastitim sredstvima.

Izvješće sastavio ravnatelj Centra:
izv. prof. dr. sc. Ante Nazor

Prilog 1: Izdavačka djelatnost Centra (objavljeno ili u pripremi za tisak), ukupno 65 izdanja (među njima jedna trojezična i 8 dvojezičnih knjiga: 7 hrvatsko-engleskih i 1 hrvatsko-francuska):

Serijski Dokumenti: Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995. - dokumenti (ur. Mate Rupić i ostali zaposlenici Centra); knjige s parnim brojevima (2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18) objavljene su u suizdavaštvu s Hrvatskim institutom za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod.

- knjiga 1: *Oružana pobuna Srba u Hrvatskoj i agresija Oružanih snaga SFRJ i srpskih paravojnih postrojbi na Republiku Hrvatsku (1990.-1991.)*, ur. Mate Rupić, Zagreb, 2007.
- knjiga 2: *Dokumenti paradržavnih i političkih ustanova pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (1990.-1991.)*, ur. Mate Rupić, Zagreb – Slavonski Brod, 2007.
- knjiga 3: *Oružana pobuna Srba u Hrvatskoj i agresija Oružanih snaga SFRJ i srpskih paravojnih postrojbi na Republiku Hrvatsku (siječanj-lipanj 1992.)*, ur. Mate Rupić, Zagreb, veljača 2008.
- knjiga 4: *Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (siječanj-lipanj 1992.)*, ur. Mate Rupić, Zagreb – Slavonski Brod, veljača 2008.
- knjiga 5: *Dokumenti vojne provenijencije „Republike Srpske Krajine“ (srpanj-prosinac 1992.)*, ur. Mate Rupić, Zagreb, ožujak 2009.;
- knjiga 6: *Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (srpanj-prosinac 1992.)*, ur. Mate Rupić, Zagreb – Slavonski Brod, ožujak 2009.
- knjiga 7: *Dokumenti vojne provenijencije „Republike Srpske Krajine“ (siječanj - lipanj 1993.)*, ur. Mate Rupić – Ilija Vučur, Zagreb, prosinac 2009.
- knjiga 8: *Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (siječanj - lipanj 1993.)*, ur. Mate Rupić – Janja Sekula, Zagreb – Slavonski Brod, veljača 2010.
- knjiga 9: *Dokumenti vojne provenijencije „Republike Srpske Krajine“ (srpanj-prosinac 1993.)*, ur. Mate Rupić – Josipa Maras Kraljević, Zagreb, prosinac 2010.
- knjiga 10: *Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (srpanj-prosinac 1993.)*, ur. Mate Rupić – Slaven Ružić, Zagreb – Slavonski Brod, rujan 2011.
- knjiga 11: *Dokumenti vojne provenijencije „Republike Srpske Krajine“ (siječanj-lipanj 1994.)*, ur. Julija Barunčić Pletikosić - Ivan Brigović, Zagreb, ožujak 2012.
- knjiga 12: *Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (siječanj-lipanj 1994.)*, ur. Željka Križe Gračanin - Ivan Radoš, Zagreb-Slavonski Brod, listopad 2012.
- knjiga 13: *Dokumenti vojne provenijencije „Republike Srpske Krajine“ (srpanj-prosinac 1994.)*, ur. Natko Martinić Jerčić – Domagoj Štefančić, Zagreb, veljača 2013.
- knjiga 14: *Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (srpanj-prosinac 1994.)*, ur. Ana Holjevac Tuković – Slaven Ružić, Zagreb-Slavonski Brod, kolovoz 2013.; suizdavaštvo s Hrvatskim institutom za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod.
- knjiga 15: *Dokumenti vojne provenijencije „Republike Srpske Krajine“ (siječanj-travanj 1995.)*, ur. Mate Rupić – Ilija Vučur, Zagreb, veljača 2014.
- knjiga 16: *Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (siječanj-travanj 1995.)*, ur. Josipa Maras Kraljević – Janja Sekula Gibač, Zagreb-Slavonski Brod, srpanj 2014.
- knjiga 17: *Dokumenti vojne provenijencije „RSK“ (svibanj-listopad 1995.) i tijekom operacija „Bljesak“ i „Oluja“*, ur. Julija Barunčić Pletikosić – Petar Mijić, Zagreb, srpanj 2015.
- knjiga 18: *Dokumenti vojne provenijencije „RSK“ (svibanj-listopad 1995.)*, ur. Željka Križe – Ivan Radoš, Zagreb-Slavonski Brod, studeni 2015.
- knjiga 19: u tisku

Serijski Memoarsko gradivo: Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995.; knjige:

- 1: *Prilozi za povijest Hrvatske ratne mornarice u Domovin. ratu (1991.)*, ur. A. Nazor, Zagreb 2007.
- 2: *Novinari – svjedoci vremena - Zapisi Trajka Grkovskog: Karlovac – Plitvice 1991.-1995.*, ur. Ana Holjevac Tuković, Zagreb, studeni 2007.
- 3: Franjo Molnar, *Osječki autoportret* (dnevnik zapovjednika minobacačkog voda 106. brigade, rujan 1991. - ožujak 1992.), ur. Julija Barunčić Pletikosić - Ante Nazor, Zagreb, studeni 2008.
- 4: *Zapisi s Banovine 1990., 1991., 1995.* (Željko Maljevac i Marjan Gašljević), Zagreb, studeni 2009.
- 5: *Na prvoj crti protiv smrti (prilozi za povijest regije Gacka u Domovinskom ratu 1991.-1993.)*, autor Davor Peitel, ur. Ante Nazor – Ivan Radoš, Zagreb, srpanj 2011.
- 6., *Život na meti (francuski dragovoljac u Domovinskom ratu) / Une vie en ligne de mire (Volontaire français dans la Guerre d'Indépendance Croate)*, autori Marc Charuel - Gaston Besson, ur. Ivan Radoš i Tomislav Šulj, Zagreb, studeni 2011.; dvojezična: hrvatski i francuski jezik
- 7: Slavica Bilić, *Prsten mira i majčinske ljubavi (prilozi za povijest Bedema ljubavi – pokreta majki za*

mir u Domovinskom ratu, 1991.-1993.), Zagreb, srpanj 2013.

8: *Operacija "Maslenica" – sjećanja sudionika (prilozi za istraživanje oslobodilačke operacije "Gusar" / "Maslenica")*, Tomislav Šulj – Vladimir Brnardić, Zagreb, studeni 2014.

9: *HVO u obrani Sarajeva*, Slavko Zelić, Zagreb, studeni 2014. (suizdavaštvo s Hrvatskim dokumentacijskim centrom Domovinskog rata u BiH)

10: *Rat u oazi mira*, Anton Crnković, Delnice, studeni 2014. (suizdavaštvo s gradom Delnice)

11: *Braneći riječni grad – sjećanja zapovjednika Policijske postaje Metković na Domovinski rat u dolini Neretve 1990./1992.*, Zagreb, srpanj 2015.

12: *885 dana rata – korespondencija obitelji Gugo na Kninskom području*, priredili Katarina Gugo i Marin Buovac, Knin-Zadar, kolovoz 2015. (suizdavaštvo s gradom Kninom)

13: Oliver Pezo, *Zagonetka pobjede – obrana Dubrovnika 1991./1992.*, Dubrovnik, prosinac 2015.

Fotomonografije:

1) Marijo Filipi „*Na istočnom pragu domovine (Slavonija, ljeto/jesen 1991. – kamerom i perom)*“, ur. Ante Nazor, Zagreb, 2006.;

2) Ante Nazor, *Oluja pobjede*, Zagreb, kolovoz 2007.; dvojezična: hrvatski i engleski jezik

3) Željko Gašparović, *Svjetlost slobode*, Zagreb, studeni 2007.

4) Damir Fabijanić, *Plodovi zla*, Zagreb, studeni 2007.; dvojezična: hrvatski i engleski jezik

5) Marijo Reljanović, *Hrvatski ratni plakat*, ur. Ante Nazor, Zagreb, listopad 2010. (u suizdavaštvu s Ministarstvom obrane Republike Hrvatske /Služba za odnose s javnošću); trojezična: hrv., eng., njem.

6) Toni Hnojić, *To sam radio u ratu, sine*, ur. Ante Nazor – Natko Martinić Jerčić, Zagreb, prosinac 2010.; dvojezična: hrvatski i engleski jezik

7) Stanko Ferić, *Zbirka fotografija iz Domovinskog rata 1991.-1995.*, Šibenik, 2011. (suizdavaštvo s ratnim fotografom Stankom Ferićem)

8) Zvonimir Tanocki, *Vinkovci u Domovinskom ratu*, ur. Natko Martinić Jerčić - Ante Nazor, Zagreb, ožujak 2012.; suizdavaštvo s Ogrankom Matice hrvatske Vinkovci; dvojezična: hrvatski i engleski jezik

9) Marko Perić, *Đakovačkim objektivom kroz Domovinski rat (fotografije o Đakovštini i Hrvatskoj – od uspostave demokracije 1990. do mirne reintegracije okupiranoga teritorija 1998.)*, Zagreb, listopad 2013.

10) Martin Grgurovac, *Vinkovci i okolica – ratne devedesete*, listopad 2014. (dvojezična: hrvatsko-engleski jezik; u suradnji s „Privlačica“ Vinkovci)

Knjige, znanstvene i stručne studije, zbornici radova:

1) Ante Nazor, *Počeci suvremene hrvatske države*, Zagreb, 2007.

2) Davor Marijan, *Oluja*, Zagreb, rujan 2007.

3) *Specijalne postrojbe MUP-a RH u Oluji* (ur. Ante Nazor), Zagreb, kolovoz 2008.

4) *Grad je bio meta: bolnica, dom umirovljenika ...* (srpska agresija na RH i okupacija Vukovara 1991.), ur. Ante Nazor, Zagreb, studeni 2008.

5) Martin Barić – Dubravko Halovanić, *Izravni demografski gubici Karlovačke županije u Domovinskom ratu*, ur. Ante Nazor, Zagreb, studeni 2008.

6) *Zapovjedni vrh JNA, siječanj 1990.-svibanj 1992.*, grupa autora: Želimir Latković, Davor Marijan i ostali, ur. Ante Nazor - Ivan Brigović, Zagreb, prosinac 2010. (u suizdavaštvu s Ministarstvom obrane Republike Hrvatske / Savjetom za sukcesiju vojne imovine)

7) Mirko Valentić, *Rat protiv Hrvatske 1991.-1995. (velikosrpski projekti od ideje do realizacije)*, Zagreb, 2010.; suizdavaštvo s Hrvatskim institutom za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod.

8) Anđelko Mijatović, *Otkos-10 – Domovinski rat u zapadnoj Slavoniji 1990.-1991.*, Zagreb, 2011. (suizdavaštvo s Udrugom dragovoljaca i veterana Domovinskog rata RH)

9) *Prilozi za povijest Rame u Domovinskom ratu 1990.-1995. (prilozi o borbi Hrvata u BiH za opstojnost u na svojoj djedovini)*, ur. Ante Nazor – Julija Barunčić Pletikosić, Zagreb, srpanj 2011.

10) Ante Nazor, *Velikosrpska agresija na Hrvatsku 1990-ih / Greater-Serbian Aggression on Croatia in the 90's*, ur. Mate Rupić, Zagreb, prosinac 2011.; dvojezična: hrvatski i engleski jezik

11) *Srpska pobuna u zapadnoj Slavoniji 1990.-1995.: nositelji, institucije, posljedice*, Zbornik radova, ur. Mladen Barać – Ivica Miškulin, Slavonski Brod-Zagreb, travanj 2012.; suizdavaštvo s Hrvatskim institutom za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod

12) Vladimir Mukusev, *Crna mapa - priča jedne novinarske istrage* (prijevod s ruskog na hrvatski jezik: Jana Pešić), ur. Ivica Pandža – Orkan, Selište Kostajničko, lipanj 2012.; suizdavaštvo s Udrugom hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata – ogranak Selište Kostajničko

13) Panajoti Gilve, *MOMP „Zvir“ – otok Hvar u Domovinskom ratu 1991.-1996.*, ur. Julija Barunčić

Pletikosić – Željka Križe Gračanin, Zagreb, kolovoz 2012.

14) *Hrvatska kronika iz Pariza 1990.-1995.*, Stjepan Lapenda, Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata, Split, studeni 2012.

15) Ivan Radoš – Ivan Brigović, *101. brigada HV-a*, Zagreb, I/2013.; suizdav. s Udrugom 101. brig. HV-a.

16) Stjepan Milković, *Alfe žive vječno!*, Zagreb, studeni 2013.; suizdavaštvo s Udrugom SJP Alfe, MUP-om RH i gradom Zagrebom.

17) Mujo Begić, *Genocid u Prijedoru – svjedočenja*, Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata, Zagreb i Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, Zagreb, ožujak 2015.

18) Ivan Pokaz, *“Oluja” – odgovor na “strategiju realne prijetnje” (pregled i raščlamba vojne situacije u RH i BiH u razdoblju od 1991. do 1995. u kontekstu operacije “Oluja”)*, Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata, Zagreb, ožujak 2015. (dvojezična: hrv.-eng.)

19) Ana Holjevac Tuković, *Mirna reintegracija Hrvatskog Podunavlja*, Zagreb, studeni 2015. (u suizdavaštvu s Despot infinitus).

20) Spasimo život – u tisku (prosinac 2015.)

Izdanja na engleskom jeziku:

1) Davor Marijan, *Storm*, Zagreb, august 2010.

2) Anica Marić, Ante Nazor, *THE TOWN WAS THE TARGET: THE HOSPITAL, THE NURSING HOME... (the aggression by Serbia, that is the JNA and Serbian and Montenegrin forces against the Republic of Croatia and the Serb occupation of Vukovar 1991)*, Zagreb, 2011.

3) Valentić Mirko, *War Against Croatia 1991-1995 – Greater Serbian Projects from Idea to Implementation*, The Ollendorff Center, New Jersey, USA, 2012.; napomena, Centar nije sudjelovao u troškovima prijevoda i tiska spomenute knjige na engleski jezik.

Katalozi izložbi - prospekti:

- tekst za katalog izložbe: Mjesto sjećanja - Vukovarska bolnica 1991., Zagreb, 2006.;

- tekst za prospekt za Spomen dom na Ovčari (Zagreb, 2006.) - 35.000 komada, na hrvatskom i na četiri strana jezika (engleski, njemački, talijanski, francuski);

- prospekt izložbe *Počeci suvremene hrvatske države – kronologija događaja*, Zagreb, 2006.

- katalog izložbe (Tovarnik, 12.-30. lipnja 2012.): Šimun Penava, Hrvatski Tovarnik – List prognanika Tovarničana i Ilačana, 1993.-1997. (ur. Penava), Zagreb, 2012.